

Predsednik Roosevelt nikakor ne bo podpiral novih radikalnih postav

Washington, 15. novembra. Ako bo nameraval novi kongres v januarju sprejeti kake radikalne postavbe bo naletel na skrajni odpor od strani predsednika Roosevelta. Med radikalne postavbe šteje predsednik Roosevelt zahtevo po izplačilu bonusa v gotovini in zahtevo za 30-urni delovnik. Roosevelt ne bo čakal, da ga prehitijo kongres z novimi postavami, pač pa bo sam najprej predlagal kake postavbe pričakuje od kongresa. Tozadevno bo govoril po radio zgodaj v decembru mesecu in bo naznanil svoj program vsemu narodu. Glede 30-urnega delovnika se bo zlasti potegovala American Federation of Labor. Predstavniki slednje so izjavili, da imajo na svoji strani že dovolj kongresmanov, da je 30-urni delovnik zagotovljen. Toda ker ga v slučaju sprejema od strani kongresa čakajo veto predsednika, s tem predlogom letos ne bo nič. In kongresmani, ki bodo v kratkem začeli prihajati v Washington, so polnimi kovički raznih predlogov, bodo lahko mirno spali. Roosevelt jih je prehitel in ima sam dovolj materiala za kongres, da bo slednji lahko posloval prihodnjih šest mesecev.

Sadilci tobaka imajo letošnje najboljše čase

Raleigh, North Carolina, 15. novembra. Če se je h komu vrnila polna prosperiteta, so to farmarji v tej državi, ki sadijo tobak. Tekom zadnjih treh tednov so dobili nad \$60,000,000 na račun pridelka, in predno bo sezona gotova, bodo imeli vsega skupaj nekako \$172,000,000 v svojih žepih. In tobak ima letos ogromno ceno. Od 1. oktobra naprej se je prodalo že nad 205,000,000 funtov tobaka. Povprečna cena je \$27.00 za sto funtov. Leta 1931 se je prodal tobak po \$8.80 za sto funtov.

Ogromna barka

V sredo je dospela v Cleveland ogromna barka "J. J. Ryan," ki je pripeljala v clevelandsko pristanišče 500,000 čevljev lesa. Les je bil naložen v mestu Long View, Wash., ob Columbia reki, odkoder je potem barka plula po Columbia reki v Pacifično morje in skozi Panamski prekop v Atlantsko morje, po Hudson reki do Erie kanala in v Erie jezero. Kot pripoveduje kapitan barke ni imel niti na Pacifičnem niti na Atlantskem oceanu tako razburkane vode kot jo je dobil na Erie jezeru. Dasi je barka naredila skoro 7,000 milj dolgo pot, pa stane počasi bi les dospel po železnici na razdaljo 2,500 milj. Les je namenjen za gradnjo novih hiš v Clevelandu. 35 hiš bo zgrajenih iz pripeljanega lesa.

Se priznali krivim

Trije mladi fantiči, Edward Saan, 20 let star, Albert Katalinas, 22 let star, in Chester Pietkiewicz, 22 let star, so priznali na sodnji, da so napadli voznika dveh novih trukov, katere je White Motor Co. odpremila kupcu. Fantiči so z revolverji prebrali voznika, odvezli oba truka in slednja zapeljali v neki gradbeni s tem povzročili nad \$1,000.00 škode. Sodnik Skeel bo jutri razglasil obsodbo.

Pismo ima pri nas Anton Smalc.

"Darinka"

Naša naselbina je v letosnji sezoni srečna v tem, ker so naši pevski zbori nenavadno marljivo na delu in prirejajo koncerte. Imeli smo že tudi opero, in v nedeljo, 18. novembra se pa nam nudi ljubka opereta. V priznanje občinstvu se mora napisati, da je doslej vse te glasbene prireditve v največjem številu posetilo, in tako se pričakuje tudi velike udeležbe pri operi "Darinka," katero vprižori v nedeljo 18. novembra marljivi pevski zbor "Cvet." Prireditve se vrši v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. točno ob 3. uri popoldne. Snov operete je zgodovinska in pripoveduje o graščaku Felicijanu Hrastarju, ki je gospodoval v 15. stoletju na Krki pri Stični. Njegovi kmeti so bili največji sužnji. Pa se pripeti, da zmaj odpelje edino grajščakovo hči Darinko. Vsi vitezi one dčbe je ne morejo dobiti, posreči se pa to nekemu menihu, ki zahteva za svoje plačilo od grajščaka, da cvsobodi vse svoje tlačane. To je v kratkem snov mične operete. Pevce bo spremljal na piano Mr. Louis Šeme. Občinstvo je prav vljudno vabljenko k največji udeležbi.

Pozor, Slavčki!

Vsi pevci in pevke, ki so peli pri zadnjem koncertu v S. N. Domu na St. Clair Ave., so njih starši vabljeni, da pošljejo svoje malčke v soboto, 17. novembra, točno ob 6. uri zvečer, in ne pozneje, v S. N. Dom, odkoder bodo pod nadzorstvom odpeljali na Euclid Ave. in 13. cesti. Nastopili bodo na narodnostnem programu pod avspicijo Cleveland Community fonda. Po končanem programu bodo zopet vsi otroci pripeljani do S. N. Doma. Pazite tudi na sobotno številko, ko bo označen čas, ko bodo naši mali pevci peli na radio postaji. Starše "Slavčkov" se prositi, da točno vpoštevajo to naznanilo.

"Slavčki" nastopijo

Pri programu, ki ga priredi Community Fund v soboto, 17. novembra, o katerem smo že poročali na drugem mestu, nastopijo tudi naši "Slavčki" pod vodstvom g. Louis Šeme. 180 deklic in dečkov bo zapelo v dvorani na Euclid Ave. in 13. cesti našo slovensko pesem. Prepričani smo, da bodo izmed vseh narodnostnih nastopov naredili najboljši vtis. Vstop je vsem brezplačen.

Zgubljene licence

Državni direktor za kontrolo opojne pijače naznanja, da je te dni preklical osem licenc osebam, ki so imele licence samo za prodajo pive, pa so prodajale tudi žganje. Nadaljnih šest licenc je bilo suspendiranih. Med vsemi ni nobenega Slovenca.

\$30,000 darilo

The Memlock River Mining Co. v Clevelandu je te dni razdelila med svoje lojalne delavce \$30,000 v darilih. Nekako sto oseb bo dobilo od \$150.00 do \$400 vsak. Kompanija pravi, da z veseljem nagradi svoje lojalne uslužbence.

Država Ohio bo imela tekom prihodnje zime milijon družin v podpori

Washington, 15. novembra. Tekom prihodnje zime bo imela država Ohio nad en milijon oseb v javni podpori, ali skoro vsaka česta oseba v državi Ohio bo odvisna od podpore za prehrano prihodnjo zimo. Seveda bo večina računa plačala zvezna vlada, a vendar mora tudi država Ohio prispevati svoj del. Ljudje v državi Ohio imajo obljubo zveznega reliefnega administratorja Hopkinsa, da niče tekem zime stradal ne bo. Toda obenem je administrator Hopkins opomnil državo Ohio, da bo morala letos v največji meri skrbeti za svoje ljudi. Tekom lanske zimske dobe je dala zvezna vlada \$118,000,000 v državo Ohio za pomoč brezposelnim. Letos se pričakuje, da bo dobila država nekako sto milijonov dolarjev in bo morala ostalo potrebno svoto sama spraviti skupaj.

Community Fund

V poslojpu na Euclid Ave. in 13. cesti se vrši v soboto velika razstava v prid Community fonda. Sodelovali bodo zastopniki vseh narodnostnih skupin v Clevelandu. 40 deklet, oblečenih v narodne noše raznih narodnosti bo predstavljalo "Revijo narodov." The International Institute bo kumoval tej prireditvi. Nad 1,000 narodnostnim klubom in organizacijam so bila razposlana vabila, da prisostvujejo. Pričuje se najmanj 6,000 gostov. Vsaka narodnostna skupina ima 15 minut časa za svojo predstavo. Program se začne ob 6. uri zvečer. Sodelovali bodo tudi vsi konzuli vseh držav, ki imajo svoje sedeže v Clevelandu, in med njimi tudi Michael Cerzini, jugoslovanski konzularni zastopnik. V pripravljalnem odboru je Mr. George Green, načelnik The Citizens' Bureau Mr. Green je izjavil, da 70 odstotkov prebivalstva v Clevelandu je rojenega v tujemstvu ali so pa otroci v tujemstvu rojenih staršev. Brez sodelovanja tega ogromnega števila naroda Community Fund ne more imeti uspeha, se je izjavil načelnik Mr. Ramsey.

Napad glasbenikov

Irving Caesar, znani newyorški pisatelj, založnik muzikalij in trgovec je izjavil, da Amerikanci danes vse preveč sedijo okoli radia in poslušajo godbo. Ti ljudje bi morali iti na prosto, da rabijo čevlje, voziti bi se morali z avtomobili, da rabijo gorilnik in kolesa in tako pripomorejo k boljši trgovini. Sedeti doma ne bo pomagalo napredku v trgovini in industriji, je rekel Mr. Caesar.

Nizke cene

Posebno razprodajo na Philco radio imajo te dni pri Mandelnu na 15904 Waterloo Rd. Kupite pri Mandelnu ali od njih zastopnikov in veste, da boste pošteno postreženi. Philco radio je najbolj pripoznan radio aparat v Ameriki. Prosimo, da berete oglas v sobotni številki.

Župan prehlajen

Včeraj je prišel župan Davis prvič v svoj urad v tem tednu. Davis se je prehladil že zadnjo soboto, ko je bil navzoč pri neki football igri. Včeraj je sedel nekaj ur v uradu, potem je pa zopet odkašljaj domov.

Kompanije morajo plačati minimalne plače, ali pa ustaviti s prometom

Cleveland. — Policijski prosekutor v Clevelandu je včeraj zagrozil raznim kompanijam, zlasti pa gotovim lastnikom perilnic, da morajo plačevati svojim uslužbencem minimalne delavske plače kot jih predpisuje država Ohio, ali pa morajo ustaviti poslovanje. Razine čistilnice in perilnice so dosledno prezirale državno postavbo, ki predpisuje minimalno plačo uslužbencem. Policijski prosekutor je poklical za danes 15 nadaljnjih lastnikov čistilnic in perilnic, da se zagovarjajo, zakaj ne plačujejo 37c na uro kot minimalno plačo vsem ženskim uslužbenkam in mlajšim. Lastniki raznih perilnic so se izgovarjali, da jim je tozadevna postavba neznana, zopet drugi so pa povedali, da morajo iz podjetja, ker če bi plačevali minimalne plače, bi delali z gubo. Policijski prosekutor je na to odredil, da morajo lastniki perilnic in čistilnic prinesiti knjige na sodnijo. Pregledane bodo od državnih nadzornikov, da doženejo, če v resnici prevladuje tako ogromna revščina v dotičnih podjetjih. Postava predpisuje, da je kaznovan vsak lastnik podjetja, ki ne plačuje minimalnih plač predpisanih po postavi, v \$25.00 globe za vsak dan, ko je kršil postavbo.

Odziv Coughlinu

Kot smo poročali je imel Rev. Father Coughlin zadnjo nedeljo govor po radio, tekem katerega je izjavil, da bi se morala v slehernem mestu in vasi Zedinjenih držav ustanoviti podružnica Lige za socialno pravico. Odziv ameriškega naroda je bil silovit. Tekom prvih par dni je dobil Coughlin osem vreč pošte in nad 7,000 brzojavov od ljudi, ki bi radi pristopili k Ligi. Omenjena Liga bo imela namen obrniti se proti komunizmu in kapitalizmu. Prerokuje se, da bo v kratkem štela 5,000,000 članov.

Smrtna kosa

Preminula je po dolgi boleznini Mrs. Eva Sholti, rojena Frkonja, rod. Hrvatica, doma iz St. Jana pri Žumberku na Hrvaškem. Stara je bila 42 let in se je nahajala v Ameriki 31 let. Bila je članica dr. Vitezi Žumberške Sloge št. 21 HBZ. Tu zapuščila dva sina in brata v Chicagu. Pogreb se vrši v soboto zjutraj iz hiše žalosti na 1530 E. 30th St. v cerkev sv. Pavla na 40. cesti, pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Naj bo ranjki mirna ameriška zemlja!

Lorain St. banka

Lorain Street Savings & Trust banka, ki ima \$25,000,000 vlog, in ki bi imela odpreti že zadnji teden za polno poslovanje, najbrž še ne bo odprta do prihodnjega tedna, predno se doseže tozadevni sporazum na sodnji med odvetniki in med vlagatelji. Omenjena banka bo reorganizirana po načinu kot se je reorganizirala slovenska banka.

Slučaj bankirjev

Kot se naznanja na zvezni sodnji v Clevelandu pridejo prvi teden v decembru na vrsto razni clevelandski bankirji, ki so obtoženi nerednega poslovanja v raznih bankah v Clevelandu.

V bolnici

Mrs. Mary Verlič, 16218 Huntmere Ave. se nahaja v Glenville bolnici, kjer je bila te dni operirana. Obiski zaenkrat niso dovoljeni.

Jeklarski magnati se približujejo unijam in pride najbrž do sporazuma

Washington, 15. novembra. Večje jeklarske kompanije so baje pripravljene slediti navodilu predsednika Roosevelta in se pomiriti z zastopniki jeklarske unije na ta način, da bodo poleg kompanijskih unij priznale tudi redovite delavske unije. Gre se samo za to še, kot trdijo zastopniki jeklarskega trusta, da bodo priznali potom delavskih unij samo one delavce, katere delavske unije v resnici zastopajo. Delavske unije ne bi mogle imeti pod kontrolo kompanijske unije. Dejstvo, da so jeklarski magnati nekoliko popustili je dobro znamenje za bodoči mir v jeklarski industriji. Do danes jeklarska industrija sploh ni priznala delavskih unij pač pa samo kompanijske unije, ki so seveda pod nadzorstvom in kontrolo kompanij. Kompanije trdijo, da American Federation of Labor ne kontrolira niti 50,000 izmed 400,000 delavcev, ki so zaposleni pri jeklarski industriji. To je izzvalo odpor v delavskih vrstah, ker voditelji čutijo, da jeklarske delavce v resnici dotedaj niso še dovolj organizirali.

Zlobna družba

Kot smo že poročali je zastrajkalo pri The Kayne Co. v Clevelandu, ki obratuje tri tovarne, nekako 800 uslužbencev. Kompanija je na to pred nekaj dnevi izjavila, da bo zaprla vse tri tovarne in se izselila iz Clevelanda. Vladni delavski posredovalci so ponudili svoje posredovanje in tudi unijski zastopniki so bili pri volji sodelovati. Kompanija je pa zavrgla vsako posredovanje. Včeraj se je podal v kompanijski urad Kayne Co. veteranski vladni posredovalec v delavskih strajkih, Mr. Faulkner, ki je tekom zadnjih 25 let naredil spretno poravnavo v kakih 100 strajkovnih slučajih v Clevelandu. Mr. Faulkner je moral čakati v kompanijskem uradu nad 30 minut, predno je prišel neki poba iz urada predsednika družbe in povedal Mr. Faulknerju, da ga kompanijski uradniki ne želijo videti. Faulkner je bil silno užaljen in je par pozneje odpotoval v Washington, kjer bo predložil danes vso zadevo vladnemu delavskemu odboru, da nastopi proti zlobni kompaniji.

Znižane cene pijači

Državna komisija za kontrolo opojne pijače naznanja, da se bodo po prvem januarju znižale vse cene raznim pijačam v državnih trgovinah za nekako 20 odstotkov. Dotedaj pričakuje komisija, da se bo poslovanje v državnih trgovinah uredilo, da bo komisija plačala za vse naročeno blago in bo tudi sicer znižala stroške, tako da bo pijača za 20 odstotkov cenejša.

Sulzmann tožen

Znani živnozdravnik v Clevelandu, dr. Stanisforth, ki se pogosto rad oglašja v politiki, je vložil na Common Pleas sodnji tožbo, ko trdi, da Sulzmann ni bil pravilno izvoljen. Tožba je brez pomena in ne bo vpoštevana.

Zgubljeni tisočaki

Clarence Brown, poraženi republikanski kandidat za gubernerja, naznanja, da je kampanja veljala \$6,793, poleg denarja, ki so ga potrošili njegovi pristaši.

Bodite pozorni!

Tekom zadnjih par tednov smo dobili v uradništvu več pritožb od strani naših ljudi, da so jim bile izgotovljene gotove listine po raznih osebah, toda da so bile listine napačno izpolnjene ali pa se ljudem ni dalo pravih pojasnil, radi česar je več naših ljudi trpelo občutno škodo, ne samo na zamudi časa, pač pa tudi v denarju. In v vsakem slučaju se je šlo za zelo važne zadeve. Mi smo rojakom vedno povdarjali, da za vse zanesljive informacije, zlasti pa glede državljanstva in vaših sorodnikov v stari domovini, se gotovo vselej obrnite na uradništvo "Ameriške Domovine." Dolgoletne izkušnje v vseh enakih zadevah nam omogočujejo, da vam točno in resnično razložimo vsako vašo zadevo, in če nam je to nemogoče, tedaj imamo v Washingtonu našega senatorja in kongresmana, ki to preskrbijo za nas. Neverjetno je, kakšne bedastoče se natveza našim ljudem! In za vse to morajo poleg tega še drago plačevati! Mi ne računamo za naše posredovanje ničesar, razven stroške za morebitne znamke in brzojave ter telefence. Zanesete se pa lahko na točnost naših pojasnil.

Mica Kovačeva ...

Policija je aretirala nekega George Taylorja, ki je imel navado hoditi zadnje čase v mestni prenočišče, kjer je dobil vsak dan zajtrk, kosilo in večerjo zastonj, ne da bi kaj delal za to, kot morajo drugi, ki dobe zastonj hrano in prenočišče. Delu se je izognil s tem, da je ponaredil permit, ki dovoljuje gotovim brezposelnim zastonj hrano, ne da bi delali, ako so za delo nezmožni. Taylor je pa mlad junak, 36 let star, močan in junaški. Pred sodnikom je priznal, da prodaja butlegarsko žganje in da pri tem dobro zasluži. Obsojen je bil na 60 dni zapor. Sedaj bo lahko res pošteno jedel na mestne stroške.

Pouk v angleščini

Ne odlašajte več, pač pa se za pišite nemudoma v šolo, kjer se poučuje angleščina na lahek in umljiv način. Šola za angleščino se vrši vsak ponedeljek in vsako sredo v Willson šoli, na 55. cesti blizu Superior Ave. Pouk se začne vselej ob 7. uri. Kdor le more naj se vpiše v to šolo.

Na operacijo

Na operacijo se je podala dobro poznana Frances Rupert v Nottinghamu. Nahaja se v Glenville bolnici, kjer jo prijateljece lahko obišejo.

Porotniška plača

Porotniki v Lake County, O., bodo zanaprej dobivali dnevno \$3.00 namesto \$2.00 kot dotedaj.

Zrakoplov ukraden

Iz mestnega zrakoplovnega pristana v Mansfield, Ohio, so včeraj neznanu tatovi ukradli zrakoplov.

Kulturni vrt

Nocoj ne bo seje organizacije Jugoslovanski Kulturni vrt, pač pa se ista preloži na petek, 30. novembra.

Tri osebe ubite, tri umirajo v silni avto nesreči v Nottinghamu

V centru prostora, kjer se stekajo Lake Shore Boulevard in E. 185th St., se nahaja sedem čevljev visoka prometna luč, delana iz jekla in konkretna. V to luč je včeraj zjutraj zavozil sedan avtomobil. Posledica: trije ubiti in trije ranjeni. Med ubitimi so: Rev. Phillip O'Brien, pomočnik pri St. Agnes župniji. Njega so našli na sedežu voznika z motorjem avtomobila v sredini telesa. Motor je počil in se razdrobil radi strašnega sunka avtomobila v varnostni signal. Ubiti so nadalje: Mrs. Penelope Comiskey, 79 let stara. Miss Mary Moorehead, 24 let stara. Med skoro smrtno ranjenimi so Mrs. Agnes DeLargy, 32 let stara, hčerka Mrs. Comiskey. Miss Mary Casey, 31 let stara. Vincent Casey, brat Mary Casey. Vseh šest oseb se je vračalo od družinskega sestanka na domu C. A. Puckett, 261 E. 270th St., v Euclidu. Puckett je zet Mrs. Comiskey. Mnogo drugih sorodnikov družine je bilo navzočih pri sestanku. Ura je bila čez 12, ko so se poslovlili. Rev. O'Brien se je ponudil, da pelje družino domov. Peljali so se po 270. cesti do Lake Shore Boulevarda, kjer so dospeli do 185. ceste in prometne luči. Kaj se je tu zgodilo je nemogoče vedeti, ker ni bilo prič. Ob istem času se je peljal mimo župan Charles Ely iz Euclida, ki je mnenja, da je voznik nesrečnega avtomobila najbrž zgubil kontrolo nad avtomobilom na 185. cesti, ko se je umaknil drugemu avtomobilu. Župan Ely se je vozil direktno za nesrečnim avtomobilom in je videl strašno nezgodo, ko se je avto Rev. O'Briena z vso silo zalezel v prometni signal. Dočim so bile tri osebe ubite, umirajo nadaljne tri. Nesreča je vzbudila splošno pozornost v Clevelandu in okolici.

Poslovođa A. & P. trgovine ustreljen po roparjih

New York, 15. novembra. Clarence Drake, 44 let star, poslovodja v A. & P. trgovini je bil včeraj ustreljen od dveh roparjev, ki sta zahtevala denar od njega in se je poslovodja zoperstavil roparjem.

16 obstreljenih

Včeraj je bil prvi sezonski dan lova v državi Ohio, in grmelo je, seveda, grmelo po farmah hujše kot na dan 4. julija. Med tisočci zajci, ki so padli za lovski blagor, je padlo tudi 16 lovec, ki so bili po nesreči obstreljeni. Farmarji se silno pritožujejo nad lovci, ker slednji streljajo vse, kar jim pride pod muho, in sicer kokoši, konje, pse, mačke, golobe, krave, žabe, race in celo zlate ribice. Farmarji so pustili aretirati več lovec, katere so dobili na njih zemljiščih.

Desti krompirja

H. D. Byler, farmar iz Burtona, v bližini Chardona, je letos pridelal na enem akru zemlje 672 bušljev dobrega krompirja, kar je rekord za farmarje v državi Ohio.

Smrt v Minnesoti

V starosti 52 let je v Eveleth, Minn., umrl danes zjutraj Joe Zupančič, brat Frank Zupančiča v Madison, Ohio. Naše iskreno sožalje prizadetim.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto \$8.00. Po smežna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada \$5.50 per year; Cleveland by mail \$7.00 per year. U. S. and Canada \$3.00 6 months; Cleveland by mail \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 270, Fri., Nov. 16, 1934

Naš umetnik Perušek

Osma konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze je sklenila in odobrila predlog, da se za glavni urad Slovenske Dobrodelne Zveze nabavi ena izmed najboljših slik našega edinega slovenskega slikarja — umetnika, našega rojaka Gregorja Peruška.

Od konvencije je minulo že dobra dva meseca, pa nismo še ničesar slišali iz poročil javnih zapisnikov rednih mesečnih zasiedanj glavnega odbora Slovenske Dobrodelne Zveze, če se je kaj ukrenilo in kupilo tozadevno.

Nadalje smo imeli v Clevelandu drugi odbor raznih osebnosti, več ali manj znanih, ki so prišle na dan z idejo, da se nakupi ena najboljših slik našega umetnika, g. Peruška, in se dotična slika podari kot darilo Slovencev v Clevelandu narodni umetniški galeriji v Ljubljani.

Kolikor je nam znano se niti od prve kot od druge strani ni naredilo do danes še nobenega koraka, da se slike g. Peruška v resnici nabavijo. To odlašanje je popolnoma v skladu z odlašanjem vseh enakih naših narodnih zadev. Strankarstvo je imelo pri nas od nekdanj več prilike do upoštevanja, kot pa resna podpora in upoštevanje naših v resnici zaslužnih mož, katerim se klanjajo Amerikanci, a naši domačini pustijo — svojega lastnega moža čakati ob strani.

"Ameriška Domovina" je že pred dvema mesecema napisala javnosti, rekoč, da ima vodstvo Slovenskega Narodnega Doma izvrstno priliko, da poveri svojemu žensalnemu sinu g. Perušku delo okrasitve velike dvorane Slovenskega Narodnega Doma. Najmanj dvoje portretov naših velikih mož bi lahko g. Perušek izvršil na pročelni strani Slovenskega Narodnega Doma, tik na desni in levi strani dramskega odra. Kolikor je nam znano, se do danes ni o tem še ničesar ukrenilo.

Enako se je pred nekako petimi meseci osnoval nekak odbor, katerega namen je bil, spraviti skupaj dovolj denarja, da se kupi ena najboljših slik našega slovitega umetnika g. Peruška in se pošlje ta slika kot dar Slovencev v Clevelandu narodni galeriji v Ljubljano.

Vzelo je ta odbor več tednov, predno je odobril idejo opernega pevca g. Šublja, ki se je požrtvovalno ponudil, da priredi koncert brezplačno v korist nabave slike g. Peruška. Tako je umetnik pokazal in dokazal, da spoštuje svojega soprota umetnika, g. Peruška.

Koncert se je vršil. Direktorij S. N. Doma je dal brezplačno dvorano na razpolago, g. Šubelj je nastopil brezplačno, in vse tiskovine in oglasi so bili in bile od strani lokalnega časopisja brezplačni.

Udeležba pri prireditvi je bila prav lepa, in kolikor se moremo spominjati, je preostala tudi precej lepa svota denarja. Kdo z njo razpolaga, ne vemo, ker se našemu uredništvu tozadevno prav nič ne sporoča.

Nadalje se je slišalo, da so posamezniki ob prireditvi dotičnega koncerta darovali precej visoke svote, in potem se je dotični odbor obrnil tudi na vsa slovenska društva, ki so se jako plemenito odzvala z večjimi ali manjšimi darili.

Zakaj torej dotični odbor čaka in ne sporoči javnosti svojih računov, zakaj se ne nabavi takoj slike g. Peruška in se jo odpošlje v Ljubljano narodni umetniški galeriji? Zakaj to odlašanje?

In če dotični odbor misli, da nima dovolj denarja na razpolago, zakaj se ponovno ne obrne na javnost s svojo prošnjo ali zahtevo? Mi od dotičnega odbora od začetka njegovega postanka do danes nismo dobili nobenega obvestila. Opravičeni pa smo, da se naša javnost informira potom "Ameriške Domovine," kaj je z dotičnim nabranim denarjem, ker smo tudi mi precej prispevali k tozadevnemu skladu.

Zbudite se torej, prijatelji in podpiratelji našega slovenskega umetnika g. Peruška! Denar nabran za nakup slike, ki naj bo dar slovenskega naroda v Clevelandu umetniškemu zavodu v Jugoslaviji, je skupna last naroda. Naj ga ne držijo posamezni strankarji, pač pa čimprej izvršijo dano nalogo, za dosego katere je pripomoget skupni slovenski narod brez ozira na prepričanje.

Koncert pev. društva "Soče"

Prikrajsan sem bil za tri točke in četrt točke dalje. Vodopivčev "Pogled v nedolžno oko" je ženski zbor izvajal povoljno. V kolikor pa to skladbo poznam, mi je napravilo izvajanje, kakršnega sem čul v nedeljo, vtis, da se je posvetilo premalo pozornosti raznim prehodom, ki bi se bili morali vse drugače prelivati, ako naj bi bil v pesem vložen ves občutek. Tudi je nekaj alov, ki so bili v tej, kakor v kasnejših pesmih vse nekako premočni, preglasni. Moram pa že sedaj povedati, da se je izvajanje z vsako nadaljnjo pesmijo tudi v tem oziru izboljševalo, tako da je bil zaključek

vsopreda res nekaj veličastnega, popolnega.

Gerbičev "Pred slovesom" in narodno "Tri leta bom kopau" nam je zapel "Sočin" kvartet: Matjan, Marzlikar, Kaušek in Wm. Vautar. Sleherna beseda hvale za ta kvartet bi bila odveč. Da so peli le za migljaj bolj počasi, bi njih petje — kar velja posebno za narodno pesem — imenoval popolno. A tudi ta mal nedostatek lahko pozabim, ako se spomnim na krasne glasove, ki so kakor ustvarjeni drug za drugega. V svoje petje so dali toliko občutka, toliko razumevanja, da si mora človek nehote misliti: ali ne bi bilo več ko prav, da čujemo te glasove in tako petje, ako že ne pogosto, pa vsaj včasih na tistem našem slavem nedeljskem radio programu?

Vodopivčev "Bratje v kolo" nam je podal moški zbor v krasnem ravnovesju glasov, tudi tehnično dobro izvajano. Posebno zaključek pesmi je bil nad vse krasen, impozanten.

Osmo točko vsopreda je tvorila Densmorejeva "Longing, dear for you." Vsa veljava "Soče" se pokaže baš v mešanem zboru. Tu pridejo vse moči do veljave, pokažejo se pa tudi vse sposobnosti, toliko zboru kot pevovodje. Zbor je močan, dobro izvežban, parira "voljno" slehernemu pevovodjinnemu migljaju. Prehodi, pianissimi, fortissimi, so izvajani z dovršenostjo pokličenih pevcev.

V Vodopivčev "Naročilo," ki nam ga je zapel mešani zbor, je sleherni pevec vložil vse svoje čutenje in hotenje. Ženski in moški glasovi so bili v krasnem ravnovesju, tako da je bila pesem mojstrsko podana. Posebno moram povdariti, da so bili v tej pesmi tudi ženski glasovi (nekaj altov) po moči tako lepo ubrani z ostalo celoto, da je bila zapeta brezhibno.

Hajdrihovo "Pri oknu sva molče sloneja" je sicer moški zbor zapel prav dobro, le prehoči so bili nekoliko prenagli, vse preveč sečen, vsled česar je bilo petje nekoliko premonotono.

Kaj naj rečem za dvospev "Na tujih tleh" in Pennovo "The lamplit hour"? Prvo sta nam zapeli gđc. Osolin in Marzlikar, a drugo v kvartetu z A. Kolarjem in F. Brentarjem. Ti štirje glasovi so kakor krasen instrument, rojeni drug za drugega. Vsi štirje pa razpolagajo s tako pevsko izobrazbo, da je pevsko društvo "Soča" nanje upravičeno ponosno. Njih petje se ne da popisati, človek jih mora slišati, da jih lahko primerno ceni. Nič manj ne morem pohvaliti Geibelovo "Kentucky Babe," ki so nam jo zapeli A. Kolar, S. Kozelj, F. Brentar in J. Perme. Najboljše spričevalo za njih lepo petje je dalo občinstvo, čigar navdušeno ploskanje ni hotelo ponehati. Tudi Mr. Vautar je dobro zapel Riegovo "O, Dry Those Tears." Le škoda, da je glasovir, ki je petje spremljal, precej "sebič," tako da je bilo marsikaj na ta način pokvarjeno.

Visek vsopreda so tvorile tri zaključne pesmi: Vilharjeva "Izpod Triglava" (skupina narodnih pesmi), Aljaževa "Na dan" in Schwabova "Dobro jutro." Ni samo zbor izvajal te tri nad vse dobro, pač je tudi izzval pri občinstvu navdušenje, ki ga ni lahko popisati. Užitek je bil popoln. Posebno moram omeniti krasni glas solista A. Plesničarja ter tudi Mrs. Perme.

Pohvalno mi je omeniti tudi obe mali pevki Jacqueline Perme in Alice Marie Vidmar, ki sta peli med odmorom. Učinek bi bil vesakor večji, ko bi bila oba otročička nastopila v narodnih nošah.

Najbolj me veseli dejstvo, da pokaže "Soča" z vsakim nastopom napredek. Male hiše, ki jih opaziš na enem koncertu, docela izginjajo v naslednjem. To nam je dokaz požrtvovalnosti pevskih zborov, kateri so se ves čas od skupnega nastopa držali bolj rezervirano.

se nahaja zbor pod večšakim vodstvom požrtvovalnega pevovodje. Prepričan sem, da je zadel "Soča" dober dobitek tisti dan, ko si je našla sedanjega pevovodjo in tudi, da se ta dobitek za zbor obilo obrestuje. In še bolj se bo obrestoval, ako si bo znal zbor to moč obdržati za trajno.

"Sočani" Nedeljski vaš koncert je pokazal, kaj zmorejo zanimanje, veselje in pridnost. Pokazal je pa tudi, kake uspehe prinaša strumno sodelovanje s pevovodjo. Saj je bil pevovodja več zbor in ves zbor pevovodja! Na tak uspeh, kakršnega ste dosegli v nedeljo, ste lahko upravičeno ponosni. Nedeljski koncert je kakor še nikdar prej pokazal vašo moč, pokazal vaše kakovost, pokazal pa tudi vaše pevsko srce. Te poti se držite in videli boste, da bo že v najbližji bodočnosti nastop pevskega društva "Soče" nekaj epohalnega za vsa slovensko naselbino.

M. U.

Filmska predstava Slovenske šole

V soboto, dne 17. t. m., bo priredila Slovenska šola Slovenskega doma na Holmes Ave., svojo prvo prireditev v letošnji sezoni. Vršila se bo filmska predstava. Vstopnina za otroke do 16. leta 10 centov, za odrasle pa petnajst. Po filmski predstavi se bo vršil ples s običajnim prigrizkom in prilikom. Dovoljenje za pijačo smo preskrbeli, zato se ni treba nikomur bati, da bi moral biti "suh." Pijača je tudi že na rokah.

Filme za to prireditev smo vzeli v najem v mestu ter bodo kar pite kak s-u dšihba . . . Najboljši. Izbrali smo jih iz skupine kakih 400 filmov, a g. A. Grdina, ta požrtvovalna slovenska duša, nam je dal na razpolago za ta dan svoj najboljši projekcijski stroj.

Skupina filmov nam bo pokazala otroke na Nizozemskem, pripetije "Our gang" ter petdejansko komedijo "Behind the front." Ker se nahajamo v dobi praznovanja obletnice premirja, smo naročili, da nam skušajo v mestu preskrbeti film, katerega je izdelala in izdala vlada Zedinjenih držav in ki predstavlja v petih dejanjih svetovno vojno od dneva, ko so vstopile Zedinjene države v vojno, pa do dneva, ko je bil izstreljen na fronti zadnji strel. O tem filmu so pisali pred časom skoro vsi ameriški časopisi, a je tudi eden film te vrste, kajti nobena druga vlada na svetu ni pokazala v filmu, kaj so njene čete počele v vojni. Ze samo ta film je vreden, da si ga ogledate. Vabimo se posebej tudi vse vojne veterane.

K plesu bo igral Jankovičev orkester.

Opozarjamo občinstvo na to, da se bo predstava pričela točno ob napovedani uri, t. j. ob pol osmih. Zato prosimo, da svoj prihod v dvorano temu primerno uravnate. To moramo storiti, da bomo pokazali čim več filmov, a tudi, da damo plesalnim priliko, da za vstopnino čim več dobe. Na svidenje torej v soboto v Slovenskem domu!

Clan odbora.

Poziv pevskim zborom!

Cleveland (Collinwood), O.— Glasom sklepa zadnjega sestanka skupnih pevskih zborov meseca junija t. l., se ima vršiti prihodnji sestanek v soboto večer ob osmih, 17. novembra v SND na St. Clair Ave. Radi tega se pozivlje vse zastopnike raznih pevskih zborov, da se tega sestanka gotovo udeležijo.

Na zadnjem sestanku so bili zastopani: Jadran, Cvet, Soča, Ilirija. Za v soboto se pričakuje tudi zastopnike od pevskih zborov, kateri so se ves čas od skupnega nastopa držali bolj rezervirano.

Veliko je bilo že povpraševanja, bomo li imeli letošnje leto zopet pevski festival. Letos ga ne bo, to je gotovo. Lahko pa proslavimo dan slovenske pesmi prihodnje leto, le volje in malo navdušenja nam je potrebno. Sedaj je čas za ukrepanje glede tega in ne mesec ali kvečjemu dva pred nastopom.

Prošeni so vsi pevski zbori, da se odzovejo, da bo mogoče iti s stvarjo naprej. Tudi pevski zbori, kateri niso pri volji sodelovati pri nastopih, naj se udeležijo sestanka, da dobe svoj delež, do katerega so upravičeni še od zadnjega pevskega nastopa. S pevskim pozdravom ostajam vaš

Frank Kovačič.

Koncert v Euclidu

Euclid, O. — V Clevelandu ste imeli opero, v Collinwoodu ste imeli koncert, sedaj se pa oglašja še pevsko društvo "Adrija" in vabi na koncert, katerega bomo imeli v nedeljo 18. novembra, zvečer ob pol osmih, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Pevsko društvo "Adrija" je še bolj mlado društvo, zato ne bomo nič tekmovali s starejšimi zbori iz Clevelanda, ampak, kot mlado društvo vam lahko tudi pokažemo, da nismo tako zadej, kakor bi kdo mislil. Mi imamo tudi dobre pevce in pevke, ki se trudijo obdržati slovensko pesem in kulturo našega naroda, čeravno smo bili vzgojeni in izučeni v ameriških šolah.

Imeli bomo zelo bogat program s slovenskimi in nekaj angleškimi pesmimi, sole in dvospeve, pod vodstvom našega učitelja Mr. Frank Vautarja.

Pevsko društvo "Soča" iz Collinwooda nam je dalo čast na naše povabilo udeležiti se koncerta in zapeti par pesmi z našim zborom, tako da bo štel skupen zbor okrog devetdeset glasov, kar bo nekaj lepega za slišati.

Naj ne pozabim omeniti, da bo pela tudi dobro poznana mlada pevka, Jacqueline Perme, hčerka Mr. in Mrs. John J. Perme, ki sta tudi člana našega pevskega društva. Ta pevka je stara šele sedem let, pa zapoje slovenske pesmi s kretnjami tako lepo, da bi jo cel večer poslušali. Za ta večer ima nekaj novih pesmi, katerih ni še nihče slišal.

Po koncertu bomo imeli prosto zabavo in ples, z godbo pod vodstvom John Šulen, ki vam bo zaigral take fine polke, da bi plesali, če bi bili napol mrtvi. Za žejne in lačne smo tudi dobro preskrbeli, zato pridite in obiščite nas, ker vem, da vam ne bo žal in se vam društvo že naprej zahvaljuje za obisk.

Clan "Adrije."

Iz Maple Heights, O.

Akoravno imam toliko časa, da bi lahko spisal velik roman, ki bi se bral kot tisoč in ena noč, pa se težko pripravim, da bi spisal en takle majhen dopis. Vzrok je, ker je roka tako okorna in je človek vedel prej vse, kaj da bo napisal, ko se pa vsede k mizi, pa ni drugega uspeha kot en zavojček cigaret je manj pri hiši.

O naši naselbini nimam kaj pisati, ker so delavske razmere prežalostne, ampak za 25. novembra pa vseeno lahko pristanim tudi našo naselbino, da bomo tudi mi česa deležni s to veliko žilco, ko bo "Zvon" obhajal 20 letnico obstanka.

Jaz nisem bil ravno ustanovitelj tega zbora, pristopil sem nekaj pozneje, a vendar lahko rečem, da tisti, ki ste res že 20 let pri pevskem zboru, ste že nekaj poskusili. Marsikateri izmed pevcev ali pevk si je mislil: "Kaj je meni tega treba?" Pozimi, ko so drugi lepo pri gorčki peči sedeli, je moral iti pevec na vaje ali nastop in če bi bil pri

nastopu človek vedno tako siguren kot pri kakšnem litru! Pa nastopiti moraš in pričakovati, kako se bo občinstvo izrazilo in vse to mora biti pevcu železna volja in predstavljanje si mora, da je to njegova dolžnost, da se zrtvuje za našo slovensko pesem.

Zato apeliram na ljubitelje petja, da ne pozabite 25. novembra, ko bo obhajalo pevsko društvo Zvon s koncertom svojo 20 letnico. Zbor bo nastopil v mešanem in moškem zboru, kvartetu, duetu in solih. Več pesmi bo spremljal orkester. Po koncertu bo pa v gornji dvorani ples za katerega bo skrbel F. Novak. V spodnjih prostorih bomo pa tistega od zida pokušali in še katero zapeli. Vstopnina je 50 in 75c.

Obenem bi prosil člane in članice, da se v obilnem številu udeležite seje, ki se vrši v nedeljo 18. novembra, ker je več važnih stvari za rešiti radi koncerta. Pozdrav!

Andrew Režin, predsednik.

"Card party" v Lorainu

Lorain, O.— Dolgi jesenski večeri so prišli. Dolgočasimo se in jih skušamo preganjati na razne načine. Včasih se odrgamo nekoliko od domačega ognjišča in gremo v večjo družbo, na razne društvene prireditve, cerkvene in Domove. Imeli smo že več plesnih veselje, banketov in igro. Vse te prireditve so bile povoljno obiskane.

Na teh prireditvah ste si imeli priliko tudi ogledati nova zagrinjala. Ta so zelo lepa in vsem dopadejo. Tudi Dom je krasno na novo prebarvan in smo Lorainčani upravičeno nanj ponosni pred tujci, ko ga tako lepo snažnega držimo.

Za nabavo novih potrebščin in vzdrževanje istih pri S. N. D. skrbe članice "Gospodinskega kluba S. N. D." Tudi nova zagrinjala so one preskrbele ter imele s tem veliko stroškov, katere pa je v teh slabih časih težko poravnati. Zato so se namenile, da prirede v nedeljo, dne 18. t. m. zvečer v mali Domovi dvorani "Card Party." Ze dolgo nismo imeli take prireditve. Vstopnina pa je tudi tako malenkostna, da jo bo gotovo lahko vsak zmagal: 15 centov. Gotovo bo ta mala vstopnina slehernega privabila, da se te prireditve udeležijo in da se v veseli družbi pozabava. Po igranju kart bo ples. Tedaj ne pozabite nedeljske prireditve "Gospodinskega kluba" in pridite prav gotovo! Za odbor V. Kumše, blagajnik.

Opereta "Darinka"

S hitrimi koraki se bližamo dnevu, ko bo pevsko društvo "Cvet" priredilo romantično spevoigro "Darinka" pod vodstvom spretnega pevovodje, g. Louis Semeta. Nastopili bodo solisti, dueti, trio, kvarteti, ženski in moški zbor in mešan zbor. Glavne vloge imata Louis Počak in Ana Traven. Nadalje imajo vloge: Jožef Blatnik, Andy Ule, Viktor Požar, Frank Mezgec, Anton Vatovec, John Vatovec, Max Traven, Mary Rožanc, Rose Ban.

Vstopnice so samo po 40c, k plesu zvečer pa 25c. Prijazno ste prošeni, ako vam je le mogoče, da sežete po vstopnicah, ker so zelo poceni za tako prireditev. Vam ne bo žal.

Čenjeni rojaki in rojakinje in prijatelji petja in kulture! Pridite v obilnem številu. S tem boste dali pevcem veliko veselje za njih požrtvovalnost in njih trud. Odbor bo preskrbel vse najbolje za vse. Za ples bodo igrali Beacons Melody Pilots.

Členo občinstvo iz Clevelanda in okolice, pridite in pripeljite svoje prijatelje seboj v nedeljo 18. novembra točno ob treh popoldne v Slovensko delavsko dvorano na Prince Ave.

Članom in članicam društva "Cvet" naznanjam, da seja se

ne bo vršila na 24. novembra, pač pa na 22. novembra ob sedmih zvečer v navadnih prostorih.

Rose Vatovec.

"Card party" v Collinwoodu

Collinwood, O.— Skrbno in pazljivo čitam vsak dan list "Ameriško Domovino," kajti ta list mi izredno dopade ter je posebno za nas Clevelandčane in okolice velikega pomena. A dopisi iz Collinwooda so bolj redki. Na zapadni strani mesta so v tem oziru vse bolj aktivni. Čeravno imamo vedno mnogo koncertov in drugih prireditev, vendar o njih bolj redko v časopisju poročamo. V nedeljo, dne 4. t. m., nam je bilo priredilo Pevsko društvo "Ilirija" koncert, ki je bil mnogoštevilno obiskan, 11. novembra pa se je vršil koncert Pevskega društva "Soče." Lepo petje na obeh koncertih je razveselilo slehernega, ki je bil v dvorani navzočen. Vsa čast vam, pevci! Le tako naprej, ka jti nastop je z vami.

Kaj bo pa v nedeljo v Collinwoodu? Možje društva "Holy Name" in žene "Oltarnega društva" so sklenili, da skupno prirede prijetno zabavo s "Card Party" in plesom. Prireditve se bo vršila v stari šoli na Holmes Ave. in 156. ulici. Pričetek ob sedmi uri zvečer. Za pijačo in jestvine bo dobro preskrbljeno. Žene so že sedaj marljivo na delu in pripravljajo vse potrebno, da bodo gostom kar najbolje postregle. Louis pa je tudi obljubil, da bo ta večer najboljšega točil, tistega "od zida," češ, ta večer mora biti vsakdo kar najboljšje volje. Na svidenje tedaj v nedeljo!

Ohajčan.

Če verjamate, al' pa ne . . .

Bogatin je bil preko 80 let star in je ležal težko bolan na postelji. "Ne bo dolgo," je rekel padar in ta bo, po mnenju ljudi, več vedel kot vsak zdravnik.

Poklicali so gospoda, da pripravi Bogatina za večnost. Gospod župnik mu je predočil več bolniku prigovarjal, naj se dobro izpove, da ne bo šel s kakko pomočjo na drugi svet, ki bi mu narobe hodila pred strogim Sodnikom. Bogatin se je izpovedal počasi in obotavljivo, in župniku se je zdelo, da kandidat smrti ni baš preveč natančen.

"Ali si vse povedal, Bogatin, kar ti je težilo srce in dušo?" ga skrbno vpraša gospod. "Zdi se mi, da sem vse povedal, kar je bilo bolj važnega." "Prav vse? Pomisli dobro, če si vse povedal."

"I no, morda bi se še kaj malega dobilo, če bi hotel pobrisati po vseh kotih, ampak mislim, da ni tako važno."

"No, le povej tudi najmanjšo stvar. Morda pa ni tako malenkostno."

"Ej, pa naj bo, bom pa še eno stvar povedal in boste videli, da nima prav nobenega pomena. Veste, gospod župnik, pred šestdesetimi leti, ko sem bil dvajset let star, sem bil zatelebal v nekega dekleta. S istim dekletom je lazil tudi neki moj tovariš. To se mi ni prav nič dopadlo, pa sem ga nekega večera povabil, da sva se odpeljala s čolnom na jezero in be loviti. Ko sva bila daleč od brega, sem ga vrgel v vodo. In od tistega časa, to je zadnjih šestdeset let, sem si večkrat mislil, da se mu je morda kaj pripetilo, ker od tistega večera ga nisem več videl."

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

V KRALJESTVU LEVOV

IZVIRNI PREVOD ZA "AMERIŠKO DOMOVINO"

Nedavno sem čul o nekem levu za svojo žrtvijo, če sledi, ko ga dohiti, navadno griznil v bok ali v pleče. V levu, ki je bil lev ranjen. Napadel je skozi skupino domačinov in tako da ni podrl nekega domačina, ki se mu je v zadnjem trenutku rešil na bližnje drevo. Drugi domačin, ki je bil pred njim, pa ni bil toliko srečen, da bi ubežal kremljem razjarjene zveri. Ko je bil lev pri njem, se je kako blisk naglo vrzaval ter položil svoje žobe na ramena bežečega moža. Istem trenutku je lev odprl svoje strašno žrelo, samo enkrat griznil in mož je padel mrtev k njegovim nogam. Levovi zobje so predrli nesrečnega lobanja in to je bila tudi dolna rana na vsem njegovem telesu. Zanimivo pa je povedati, da je lev potem vrgel nekečezja s tako silo ob tla, da je slednji pri padcu posnel ožjo na obeh svojih kolenih.

Naslednjega jutra smo vstali ob zgodaj, približno ob štirih. Živelimo smo toliko razburljivo in v pred nam jih je bilo še daleč, da bi bilo vsako nepo- rečno spanje potrata časa.

Ko smo pravkar zajtrkovali, sem videl, da je Osa nenadoma določila svojo skodelico s kavo pri čelari strmeti na neko hladko skalo naravnost pred nami, oddaljeno kakih sto čev- lev od nas. Pogledal sem tja, da izprva nisem v jutranji svetlobi opazil ničesar izredne- ga.

"Kaj pa je — pa vendar ne v?" sem vprašal.

Ona je molčala ter samo po- kazala s prstom proti skali. Tedaj sem njenemu prstu ter gledal na gladki ploskvi skale, kakih trideset čevljev višje od naše mize, krasnega leoparda, ki tam ležal ter nas opazoval. Čezal je iztegnen in prve šape mu visele nizdol preko roba skale, kakor vise tačice domače klučke preko roba stola, na ka- rem je udobno zlekjena.

To je bil eden najkrasnejših leopardov, kar sem jih še kdaj videl, s čemer je mnogo pove- ranega, kajti leopardi so vsi prazne živali.

Leopard je — kakor znano — nekaj manjši od leva, toda v nekaterih stvareh je levu celo superiorjem. Njegova povprečna dolžina je 7 čevljev, tehta pa po- polnoma odraščel od sto do sto petdeset funtov.

Leopard je znan po svoji pre- jčnosti in pretkanosti, kadar sleduje svoj plen. Pri tem je mnogo nevarnejši ko lev. Prehranja se z antilopami, ba- nani (velikimi in nevarnimi opicami, ki imajo skoro pasje glave in strašno pasje zobovje), drugimi opicami, z divjo pe- tunino, s podganami in v sili mišmi.

Ko smo se tekom neke pre-

šnje ekspedicije nahajali ob Pa- radižnem jezeru, smo imeli v svoji soseščini mnogo leopardov, ki so bili strah babunov. Samice babunov in njih mladiči so bili brez moči napram leopardovim napadom. Toda stari samec pa se mu je postavil krepko po robu. In če so prve- mu napadenemu prišli na po- moč še ostali sameci, tedaj je navadno leopard vselej krajšo potegnil in bil je neusmiljeno raztrgan, če se mu ni posrečilo pravočasno ubežati.

Kakor so nam drugi afriški lovci povedali, ne bo leopard pregriznil svoji žrtvi žil pod ko- lenom, kakor delajo to volkovi, hijene in divji psi, temveč udari na glavo, grlo ali tilnik, po na- činu leva. Zdi se, da se hijene boje manj leoparda kakor pa le- va. To bo najbrž zato, ker leopard nima toliko teže ko lev, ki bi pripomogla sili njegovega na- pada. Na vsak način pa je to dejstvo, ki napravi leoparda manj nevarnega lovca, kot pa mu je nevaren lev.

Na drug način pa je leopard nevarnejši od leva, kajti kadar se bo leopard odločil k napadu, bo planil vanj z naglico bliska. Toliko je gotovo, da ni nič na svetu tako naglega kakor je na- gel leopard, kadar napade na razdaljo štiridesetih do petdesetih čevljev.

Kakor lev, tako postane tudi leopard ob prilikah tako zvani "man-eater," ali zver, ki žre človeško meso in postane nevarna ljudem. Roosevelt pripoveduje o leopardih, ki so si ustvarili pravcato navado v napadanju in trganju pastirjev v Afriki. — Drugi leopard pa si je naredil za svojo navado, da je napadal in moril ženske, ker je vsakakor spoznal, da so te najmanj nevar- ne in da najgljše postanejo nje- gov plen. V bližini Meru je ne- ki leopard napadel, umoril in požrl neko žensko ob belem dne- vu, toda so ga pozneje ubili.

Ker je bil leopard pred nami na skali zelo lep, in ker nas je, mežikaje z očmi tako zvedavo gledal pri našem zajtrku, sem si dejal, da ne bo imel nič proti temu, če ga filmam. Ko sem hotel prav previdno postaviti kamero, pa je leopard nenadoma šinil kvišku, za trenutek strmel vame, da vidi, če bom naredil kak sovražen gib, nato pa je kakor blisk naglo planil v goš- čo.

V vseh mojih letih, ki sem jih prebil v gošči, je bil to prvi leopard, ki mi je dal priliko, da sem ga za hip študiral.

Nekaj sto jardov od kempe smo se ustavili ter filmali sku- pino Grant gazel, ki so postopale v krasnem solnčnem jutru med skalami. Zdelo se je, da se ne brigajo mnogo za našo navzo- čnost. Ko smo se jim nekoliko bolj približali ter postavili ka- mero, so se pripravile, da zbeže- čim jim pridemo še kaj bliže.

(Dalje prihodnjič)

Vsak dan ena

Kakaj je petelin znak demo- kratov?

Leta 1840 je bil Joseph Chap- man demokratični kandidat v državno zbornico države Indi- ane iz Hancock okraja. To je bilo kmalu po Van Buren admi- nistraciji in za demokrate je sla- bo kazalo. George Pattison, predsednik lista The Constitution iz Indianopolisa, je pisal neke- mu William Sebastianu in ga ro- bil, naj reče Chapmanu, da agitir- a v svojem okraju kakor se ni- kaj prej. Tudi sam da bo pri- šel in govoril za demokratsko stranko in siguren je, da bo-

do dobili demokratje v Hancock okraju dvesto glasov večine. Do- besedno je Pattison zapisal, naj Chapman kokodajsko in kiki- rikaj kot še nikdar poprej. Zato je bilo geslo demokratov v Indi- ani pri takratnih volitvah: "Ki- kirikaj, Chapman, kikirikaj!" To geslo se je potem razširilo po vsej deželi. In 21. julija, 1841 je prinesel demokratični list In- diana State Sentinel sliko veli- kega petelina na prvi strani, pod- sliko pa so bile besede: Kiki- rikaj, Chapman, kikirikaj! Tako je postal petelin znak demokratske stranke v Zedinjenih drža- vah.

Zapisnik 8. redne konvencije SDZ vršče se od 10. do 19. septembra 1934, v Girard, Ohio

(Nadaljevanje)

Prvo izredno delo, katerega smo imeli skupno, je bilo 2 mese- ca po začetku bančnih praznikov. Gl. tajnik in njegov pomočnik nista bila edina v izjavi koliko denarja je imela Zveza naloženega na North American Trust banki ob času zapretja. Eden je trdil, da ima Zveza 50 tisoč in drugi da ima 70 tisoč dolarjev in tako je bilo prinešeno v javnost in med članstvo. Gotovo da so gotovi člani Zveze na vse pretege in na vso moč zakričali, da gl. odbor ni bil kos nalogi in to je bilo završeno po gotovih članih samo, da se je več prahu dvignilo proti delovanju celokupnega gl. odbora za- radi nepravilne izjave osebja v gl. uradu.

Seja celokupnega gl. odbora je na redni seji dne 23. aprila sprejela sklep in dala nalogo nadzornemu odboru, da pregleda knjige, koliko da je resnice v tistih 50 ali 70 tisoč dolarjev zamr- znjenega. (Citajte zapisnik z dne 23. aprila 1933.)

Odbor je šel na delo dne 29. aprila. Vsi, ki ste se zanimali za Zvezo, ste lahko čitali, da je bilo v resnici "samo" \$38,290.60. Ta denar je bil razdeljen sledeče: Bančna vloga mladoletnih dedičev dne 25. februarja 1923 je bila \$9,715.52; Zveza je sprejela od raznih društev, katera so poslovala z North American Trust banko njih nalažen denar v mesecu februarju za dobro, za plača- nje asesmeta za mesec februar, kar je znašalo \$7,752.55. Ta ko- rak je naredil upravni odbor na svojo roko samo zato, da se je društvom olajšalo njih obveznosti. Nevrnjenih denarnih nakaznic (Checks) katere bi se bilo lahko zmenjalo pred 25. februarjem, je bilo \$4,000.00. Ostala svota, s katero je lahko Zveza v resnici razpolagala, je pa bila malenkostna za organizacijo kot je Zveza sedaj, in to je borih \$16,818.53. In edino ta denar je bil v resnici zamrznjen Zvezi. Torej kakor razvidno, ni Zveza imela ne 70 tisoč, ne 50 tisoč, le 38 tisoč dolarjev zamrznjenega.

Eno društvo je hotelo, da bi Zveza sprejela še njih zamrznje- ne društvene bagajne. In dotično društvo je bila zelo aktivno pri vzdigovanju prahu napram delovanju gl. odbora. (To je bilo omenjeno mimogrede edino, da se ne pozabi.)

Druga zadeva, o kateri moram poročati, je pa zadela hud udarec Slovenski Dobrodelni Zvezi in to se je zgodilo v letu 1934 po reviziji dne 3. in 4. februarja t. l. in to je poneveba bivšega gl. tajnika Primož Kogojca.

Da bi jaz mogel vse popisati kako in kaj se je delalo, kako se je pronašlo, kakšen je bil ali šele bo zaključek te afere, še ne vem, ko to poročilo pišem. Ako bi se vsi delegatje zanimali za Zvezo prej ne le 3 ali 4 mesece pred konvencijo, bi bili vsi dobro podu- čeni o celi aferi. Citajte poročilo nadzornega odbora iz zapisni- kov sej gl. odbora od 25. februarja naprej. Pronašli boste, da je nadzorni odbor vršil nalogo kar je bilo najboljšo mogoče v danih razmerah.

Predbacivalo se je meni, da nisem bil kos nalogi, katera mi je bila poverjena na zadnji redni konvenciji. Naj bo na tem mestu vam dano poročilo, da jaz nisem nikdar pregledoval bolniških listin.

Ko se je nadzorni odbor prikrat skupaj sešel, sem kot pred- sednik nadzornega odbora razdelil delo med ostale nadzornike in tako smo vršili vsak svoje delo tudi pri naslednjih revizijah. S tem hočem dokazati delegaciji in članstvu, da se je meni predbacivalo in večina iz osebne mrznje, da sem bil nezmožen za urad, katerega mi je poverila sedma redna konvencija, katera se je vršila v Slov. Del. Domu v Cleveland, O. leta 1931.

Številki ne bom navajal, katere so bile že tako parkrat prob- čene v glasilu in bi bila samo zguba časa in potrata papirja in čr- nila.

Prej ko zaključim svoje poročilo glede te afere, ne morem si kaj, da ne bi omenil gonje in predbacivanja celotnemu nadzorne- mu odboru po gotovih članih, in nekaj jih je tudi tu med delegaci- jo glede nezmožnosti tega odbora.

Skoro največj poneverb se je završilo v eni polovici leta, to je druga polovica 1931. In za drugo polovico leta 1931 je sam bivši predsednik nadzornega odbora pregledoval bolniške listine. In med vsem tem časom, ko je bilo na dnevnem redu predbacivanje nezmožnosti točasnega nadzornega odbora 1932-1935, ni pa niti en član ali delegat omenil nezmožnosti bivšega nadzornega odbo- ra, pod katerim so se vršile poneverbe od leta 1926 do leta 1932. Torej celih šest let, pa je ostalo vse mirno in tiho. Iz tega si lah- ko članstvo in delegacija sklepa, da je bila gonja proti gori ome- njenemu nadzornemu odboru več zaradi sebičnosti kot pa glede nezmožnosti.

Leta 1933, meseca julija, so bili državni nadzorniki v uradu od zavarovalniškega oddelka države Ohio in tudi oni kot izvež- banci niso prišli ali pronašli poneverbe. Tu naj bo pojasnjeno nekaterim, pa naj si bo delegaciji ali članstvu, kdor trdi, da dr- žava nima nič za opraviti z drugimi skladi kot posmrtninskem. Zakar naj bo vam v dokaz glavna poslovna knjiga (Ledger), da to ni resnica.

V glavni poslovni knjigi boste našli, da so državni nadzorni- ki pregledali poslovanje vseh drugih skladov in da je poslovna knjiga zaznamovana do meseca, katerega so pregledali lansko leto, da kadar prihodnji pridejo, zopet pričnejo z delom, kjer so pu- stili lansko leto. Toliko o tem, da državni nadzorniki pregledajo vse poslovanje Zveze.

S tem zaključujem svoje poročilo glede poneverbe prejšnjega gl. tajnika. Sem pa pripravljen odgovorjati na razna vprašanja glede te afere, kar se tiče nadzornega odbora.

Dela, katerega sem vršil kot član gl. odbora izven pregledo- vanja knjig, sem vršil po moji najboljši moči.

Kakor je vam znano, sem bil v kampanjskem odboru leta 1932. Leto 1932 ne bo šlo nobenemu zavednemu članu Zveze iz spomina. Bilo je leto aktivnosti, bilo je leto uspeha, najsibo fi- nančno kot moralno. Organiziran je bil "Central Committee" iz članov angleško govorečih društev Zveze.

S sporazumom kampanjskega odbora je Central Committee priredil prvo olimpijado slovenskih podpornih organizacij pod tem imenom. Sedaj to ime rabijo tudi druge organizacije.

Kot član kampanjskega odbora sem z gl. predsednikom ob- iskal največ raznih društevnih sej, na katerih sem govoril o kam- panji za pridobivanje novega članstva, brez vsake posebne od- škodnine za zamujeni čas ali vzorne stroške.

Ker sem se vedno zavedal dolžnosti in dela, katerega sem prejel na sedmi redni konvenciji, sem na redni seji gl. odbora dne 23. aprila 1933 pripravil, da naj Zveza kupi za najmanj 100 tisoč dolarjev dobrih obveznic, katere bi se lahko vnovčilo v slu- čaju kako epidemije, toda pripravilo ni prišlo tisti čas v poštev, akoravno je Zveza razpolagala samo z 17 tisoč dolarjev zamrznje- vah.

(Dalje na 4. strani)

Ladja smrti

Trikrat na leto zapusti dolga, ne baš lepo oblikovana ladja pri- stanišče Marselj. Vsak prebiva- lec mesta pozna to ladjo in vsak se zgrozi, kadar ladja odpluje iz pristanišča. In vendar ne kaže ladja na zunaj, da vozi človeški tovor, samo obsojence, ki gredo v svoje trpljenje in — smrt.

Ladja se imenuje "Martiniere in je v službi države, da prevaža kaznence na Gvinajo, ali tako- zvani Hudičev otok. Čeprav iz- gleda ladja na zunaj kot kak star trgovski parnik, izgleda znotraj povsem drugače. V ladji so dol- gi hodniki in na obeh straneh so celice, ograjene z železnimi dro- govi; to so jetniške celice. V te celice ali kletke spravijo lahko do tisoč jetnikov. Osemsto jet- nikov je predpisano število, ki jih sme parnik naložiti.

V vsaki celici se nahaja po šest postelj, tri na vsaki strani. Vrsta postelj je oddaljena dva koraka druga od druge. Ker mora ladja pluti na svoj cilj skozi tropično podnebje, si je lahko misliti strašno trpljenje kaznencev, ki morajo bivati v strašni vročini tesno skupaj. Kljub temu, da so ti kaznenci poznani kot nevarni zločinci, je samo kakih dvajset mož pride- ljenih za stražo na ladji. Ako bi kdo rekel kapetanu, da se bodo kaznenci uprli, bi se ta samo po- milovalno nasmehnil in zmajal z rameni. Potem bi vas morda peljal v celice in vam pokazal dol- ge železne cevi, ki so napeljane po dolgem od celihah. Z enim samim zavrtljajem kapetan lah- ko napolni celice z vročo paro. Torej bi bil vsak upor jetnikov brezupen.

Dvakrat so se morali poslužiti častniki na tej ladji tega sred- stva. Zadnji upor je bil najslab- ši. Bilo je to leta 1908, ko so jet- niki, 700 po številu, zgrabili stražo. Bili so ravno na tem, da prisilijo stražo, da jim izroči ključke k vhodu na krov, ko izve kapetan o uporu. Ne da bi se za trenutek pomisljal, je odprl ka- petan paro. Para je sikhnila iz cevi in oblila vse skupaj, stražo in jetnike. Dvajset kaznencev in dva stražnika je bilo tako opar- jenih, da so par ur zatem umrli. Od ostalih kaznencev ni bilo niti enega, da ne bi bil kolikor toli- ko oparjen.

Malo je teh kaznencev, ki bi v tem tropičnem podnebj preži- veli svojo kažen in se vrnili na- zaj v domovino. Francoski za- kon veleva, da mora kaznence, ko prebije svojo kazen, prežive- ti prav toliko let na Hudičevem otoku, toda s to razliko, da pre- živi to dobo kot prost človek. Po- tem šele se lahko vrne domov. Zato jih je pa zelo, zelo malo, ki bi zopet videli svojo domovino, kadar jih enkrat odpelje ta ladja iz Marselja.

Dve ladji, ki isto tako preva- žata jetnike v izgnanstvo, sta last brazilske vlade in v službi iste. Ti ladji sta pa še bolj gro- zovite. Za tiste tri do štiri dni, kolikor rabi ladja do kaznenske kolonije, kaznence enostavno zbašejo v zamrežen prostor v truplo ladje; Indijance in belce skupaj. Zrak je tam tako zadu- hel, da se mnogo jetnikov zadu- ši. Pred nekaj leti se je potopil tak transportni parnik z jetniki vred. Kapetan, posadka in stra- ža se je rešila. Še dolgo potem se je govorilo, da je kapetan, ko je videl, da ni dovolj čolnov za vse, da bi se rešili, ukazal zapreti jet- niki in jih prepustiti usodi.

Najgrozovitejši slučaj, ki se je pripetil taki transportni ladji, se je pripetil leta 1922 v Novi Gvineji. Vlada se je namreč bra- nila, da bi zapirala obsojene do- mačine v ječe na suhem, ampak jim je pripravila ječe na starih transportnih ladjah, ki so bile zasidrane v pristanišču Rabaul. Podnevu so delali, ponoči so jih pa zaprli pod krov. Neke noči so pa zavrgli plameni iz celice. Eden stražnikov je priskočil, da bi jetnike izpustil, pa se je zadušil v plamenih. Ogenj se je razši-

ril preko vse ladje, ki je bila le- sena. V kratkem času je bil ogenj neomejen. Tristo jetnikov je našlo žalostno smrt v plame- nih. Prebivalci mesta so pripo- vedovali, da se je slišalo vpitje nesrečnikov dvajset milj daleč.

Kitajska je menda edina de- žela na svetu, kjer uporabljajo ladje za usmrnitev obsojencev. V starih časih, ko so imeli še man- darini oblast nad življenjem in smrtjo podložnikov, se je usmr- cavalo ljudi za vsako malenkost. Mnogo mandarinov je bilo, ki so imeli radi menjavo o načinu usmrčenja. Mnoge so obesili, mnoge obglavili, toda največ je jih utopili. Kadar je bilo več obsojencev, ki so jih nameravali usmrtiti, so jih prepeljali na ka- ko staro šalunko in jih zaprli pod krov. Potem so zapeljali ladjico na globoko vodo in jo po- topili. Včasih so jih tudi potopi- vali v dolgo vrsto na krov, jih uklenili skupaj na dolgo verigo in pahnili v vodo. Mnogokrat se je pripetilo, da so kitajski mor- ski razbojniki zajeli angleško ladjo, zaprli posadko pod krov in ladjo potopili.

DNEVNE VESTI

San Franciscu zopet grozi ogromen štrajk

San Franciscu, 15. novembra. Vsa znamenja kažejo, da bodo uslužbeni v pristanišču tega mesta ponovno odšli na štrajk, ki je že zadnje poletje zahteval toliko človeških žrtev in poško- dovanja osebne lastnine. Vodi- telji unije pristaniških delavcev so brzojavili na delavski oddel- ek vlade v Washingtonu, da bo v kratkem izbruhnil štrajk, ako vlada ne bo takoj posredovala. Razmere, v katerih žive prista- niški delavci, se po zadnjem štrajku niso prav nič izboljšale.

Ta dva sta bila gotovo rdeča od sramote

Detroit, 15. novembra. — V neko čevljarsko trgovino v tem mestu je prišla sinoči mlada žen- ska roparica, ki je najprvo z re- volverjem prisilila voditelja tr- govine, Errol Perryja in odje- malca George Perovica, da sta se popolnoma slekla. Ko sta to sto- rila, je ženska vzela iz registra \$63.00 in izginila. Oba možka je vzelo več minut, predno sta se zopet oblekla in sporočila dogo- dek policiji.

Je raje šel v smrt kot v bolnico na operacijo

New York, 15. novembra. John Morgan, star 69 let, bi mo- ral biti danes operiran radi sle- piča. Raje kot bi šel v bolnico na operacijo, je Morgan odprl plin v svoji sobi in so ga našli zadušenega predno je prišla po- moč.

Praznovanje za očeta, ki ima 28 otrok

Bergamo, Italija, 15. novem- bra. Vlada v tem mestu je od- redila javno praznovanje v po- čast kmeta Vincenca Carrara, ki je včeraj postal že 28-tič oče. Vsi otroci so živi.

MALI OGLASI

Sprejme se
na stanovanje dve ali tri poste- ja slovenska dekleta ali pa fan- te. Lepa spalna soba, kuhinja in kopalnice. Vse opremljeno. Vpraša se na 1249 E. 67th St., suite No. 1. (272)

V najem
se da hiša, 12 sob, pripravno za eno družino ali dve, zlasti pa tu- di pripravno za zdravniški urad. Blizu 55. ceste na Superior Ave. Oglasite se pri Tisovec, 1366 Marquett Rd.

Delo dobi
dekle, staro 20 let ali več, čedna in pridna, za splošna hišna dela. Nič pranja. Trije odrasli v dru- žini. Dobra plača. Pokličite FAirmount 2148.

ZA PETEK IN SOBOTO

Razprodaja kave pri Spechu

C. W. kava, ft. 26c
Old Master kava, ft. . . 31c
Chase-Sanborn, ft. . . 31c
Peep O'Day, ft. 21c
Maxwell House, ft. . . 30c
Del Monte, ft. 30c

Druge posebnosti

Jack Frost sladkor,
25 funtov \$1.31
Ovaltine velik
\$1.00 paket 57c
Mleko, Gold Cross,
10 visokih kant za . . 57c
2 ft. boxa krekerjev . . 17c
5 ft. boxa Chips 25c
Surovo maslo, ft. . . . 28c
Sveža jajca, doz. . . . 24c

Mi pripeljemo na dom naročeno blago

SPECH BRATI
1100 E. 63rd St.
Tel. Henderson 3739

Farma naprodaj

ima 36 akrov, ob tlakani cesti, voda, elektrika v hiši in v hlevu. Več tisoč sadnega drevja; bres- kve, češnje, jabolka, češplje, hruške. Dva akra trte, 10 akrov gozda in pašnik. Cena vsemu skupaj \$2,700. Polovico takoj, ostalo na obroke. Imam tudi far- mo 50 akrov, ki se zamenja za hišo v mestu. Vprašajte pri M. Jalovec, 6424 Spilker Ave. (270)

Stanovanje

se odda, sedem sob, hiša sama za sebe na 974 Addison Rd. Ključi se dobijo na 981 Addison Rd. (271)

TISOVIC'S

znamenita gostilna na 55. cesti, znana pod imenom **SILVER GLOW TAVERN**

Vsak petek dobra ribja pečenka. Se vljudno pri- poročamo za obilen obisk. Dobro vino in 6 odstotno pivo.

1431 E. 55th St.

Domače klobase

Kakor vsako leto tako tudi le- tos delamo najfineše domače klobase, riževe, krvave in mese- ne, in to po zelo zmernih cenah. Oglasite se na 949 E. 67th St. (270)

VABILO

na veliko jesensko veseli- co, katero priredi Sloven- ski Narodni Dom na St. Clair Ave., in sicer v nede- ljo, 18. novembra, v spod- nji dvorani S. N. Doma.

Igral bo izvrstni Jack Nagel unijski orkester, ki bo prav gotovo zaigral v zadovoljstvo vseh starih in mladih.

Pričetek ob 7:30 zvečer. Vstopnina samo 25 centov.

Cenjeno občinstvo je vljudno vabljeni, da se udeležijo v obilnem številu. Postrežba bo prvovrstna. Vas vse vljudno vabi

Direktorij S. N. Doma.

Kača

Za "A. D." prestavil M. U.

Adjunkt je nagubančil uradno celo. "Sicer res, a pravilno bi morali —"

Stražmojster se je odhrkal. "Dovolite mi, da vas prekinem — še nekaj je tu prav na koncu. . . Branko Stermelc, trikrat debelo podčrtano. Branko Stermelc. . ."

Pomembno je pogledal adjunkta. "Stermelc, Stermelc. Trikrat debelo podčrtano."

"Kaj? Vendar ne mislite—?" "Da, prosim, baš to mislim. Potem ko je preje omenjena Horvatič, po domače Konfinka, rojena Katič imela s tem Stermelcem dolgoletno razmerje — pravcati konkubinacijo —"

Eiselt se je zopet zbral. "Tako je, tako. Dolgo let. In smešno: sedaj je baš ta Stermelc pred nekaj dnevi brez sledu izginil."

Stražmojster ga je temno pogledal. "Mrtev je!"

"Mrtev? . . . Stermelc mrtev? Stari furman? . . ."

"On, da, on," je suho odvrnil stražmojster ter bežno pogledal svojo karabinko. "Imenovani Stermelc je že kakih devet ur mrtev."

Kljub naročeni nujnosti se ni mogel partijski vodja premagati, da se ne bi oglašil z najnovejšo novico pri Konfinu. Proti vsemu pričakovanju si je kakor kača vztrajna starka zopet opomogla. Sedaj je sedela, potem ko jo je Berta umila in obvezala, tiho v prazni pivski sobi, a na njenem obrazu se je odražala notranja slika občutkov jasnosti in zopetnega blodenja.

Po kratkem strmenju in opazovanju je poklicala svojo strežnico. "Ti, stopi sem."

Globoko nezaupno, med blodnjo in zavestjo, je nemo slušajoči gledala v globino oči. "Za dedinjo te bom postavila, veš, ti. . . Drugi so vsi hudobni, nevaležni. . . A nenadoma se je zavedla in iz njenih oči je blisnilo sovraštvo. "Ne, tudi ti lažeš. Tudi ti sama čakaš, da crknem. A jaz bom še dolgo živela. Tako dolgo, da. . . Ničče ne bo dobil ničessa, nihče. Razumeš! Samo zaspana sem, a vse vidim."

Zopet je obmolnila, zapet je pričela mrmrati, bdela, zaspavala, samo da se je v kratkem zopet zadrla:

"Kje je?" Divje je strmela naokoli ter opazila Berto, ki je trudna bdela nad svojim ročnim delom.

"Sem pridi, ti!"

In v dvajsetih je Berta odložila delo, v dvajsetih ji je gledala nezaupna starka v mirni, potrpežljivi obraz. Eno vprašanje se je borilo na njenih ustnih, ena sumnja, ena groznja. "A zopet se je njen pogled izgubil v topo iskanje, zopet je klonila obvezana glava na njen mastni podbradek.

Nekje je počil v hribih strel in odmeval v dolino. Stara se je nenadoma zbudila. "Tu! . . . Čuj! . . . Sedaj ga je lovec ustrelil!" Celó smejala se je. "Onega, s katerim si ga goljufala. Denarja sem mu obljubila, in mnogo denarja. Vsi preže na moj denar. In z denarjem napraviš lahko vsakega norca in morilca. Tudi samo sebe. . . Z roko si je šla preko obraza, kakor bi si hotela odstraniti nevidno pajčevino. In zopet se je borila z nekim vprašanjem, s temno slutnjo, s temnim spo-

minom — in zopet je upadla in mrmrala.

Partijski vodja se je kar prestrašil in obstal presenečen, ko je našel Horvatičko še pri moči in napol pri zavesti. Pomignil je Berti, naj bi stopila v vežo. "Torej — našli so ga."

Malomarno je pokimala. "Že itak vem — ona tam notri."

"Že ve? Od kje neki? Saj je šele kakih dve uri ali tako—" "Včeraj je bila jako slaba. Zadnjo noč, ko sem že slabila, da je vsega konec, pa si je nenadoma opomogla."

"Ne bo pač nikdar crknila. Boji se je še sam vrag."

Berta je malomarno skomignila z rameni. "Da, in potem proti jutru pravi kakor v snu: sedaj ga imajo. Sedaj so ga našli. Tam pod kamenjem. Spočetka sploh razumela nisem, kaj naj te besede pomenijo."

"Saj pravim, ta je v zvezi z vsemi hudobnimi duhovi. Ti ji povedo. A kaj se ji je pravzaprav zgodilo?"

"Ne vem." Berta se je obotavljala. "Saj je že dalj časa tako. . . Padla je, se ranila, kakor je težka in nerodna pri svojih letih. Morebiti mal mrtvoud."

Partijski vodja je začuden zmajal z glavo. "Kaj vse se dogaja v tej luknji, v tem kotu sveta, okoli enega samega kilometra ceste! . . . Saj sem prišel že daleč po svetu. Ampak ako naj bi bile vse ceste tako tlakovane in zidane s krvjo in nesrečo. . . Namreč, resnično so ga našli pod zidom in gramozom. . . Tisti, na, kako se že imenuje, tisti steklar Eiselt, ta ga je našel. Snoči je nekaj opazil. In zarana zjutraj si je cgleдал natančneje. Ugledal je nekaj takega kakor Primorčev, Morlakov, Šormanov ustnik. . . In na tega je že itak padel sum. Sicer je bil prav marljiv fant, trezen, a sam vase zaprt, mračnež. Najbrž globoka voda. Ingleda vendar, da se nekje tu okoli potika. . . Partijski vodja se je domislil, da vendar ni njegovo poročilo v skladu z nekaterimi stvarmi, ki jih je slišal in je zato skušal izpremeniti pogovor. "Nu, da, pripovedujem samo za to, ker je vendar menda bilo nekako sovraštvo med tem Primorcem in onim — jaz od svoje strani nisem imel nikdar ničesar proti njemu, nasprotno, še govoril sem zanj pri nadinženirju, ko so že vsi drugi, na, in tudi Lovcu, Gorenjcu. . . Da in ta — ampak," partijski vodja je pokazal proti izbi — "ta tam notri, kakor se vidi, je že —"

Vreščec starkin glas je prekinil šepetanje.

"Kaj pa imata tam zunaj? Mar mislita, da ne vem? . . . Našli ste ga! . . . Saj že itak vem. . . Čemu se me bojita? Našli ste ga, čemu bi delali iz tega tajnost?"

Partijski vodja pa je s pomembnim pogledom položil prst preko ust, skočil iz veže na dvorišče in v voziček ter tako udaril po preplašenem Rjavcu, da je mlakuza zasikala na okoli.

Kmalu zatem je prišvedrala Horvatička ob palico uprta v vežo. Oprijeti se je morala podboja, a njen glas in izraz njenega obraza je bil medel odsev njenih boljših dni.

(Dalje prihodnjič.)

(Nadaljevanje s 3. strani)
nih. Sedaj ponovno priporočam delegaciji, kar sem že tudi na izredni konvenciji 1. nov. lanskega leta, da sprejme tako določbo investiranja Zveznega denarja.

Ker nisem nikdar počival, da ne bi mislil za boljši napredek Zveze, sem na seji izvrševalnega odbora, katerega sem bil tudi jaz član meseca maja 1933 priporočal, da Zveza spremeni sistem plačevanja asesmentov iz National Fraternal Congres na AMERICAN EXPERIENCE TABLE OF MORTALITY potom splošnega glasovanja. Toda to priporočilo je ostalo na mrtvi točki do meseca julija 1933.

Pri reviziji knjig za prvo polovico leta 1933 sem tudi zapazil, da so legalni računi previsoki za prodajo posestev, na katerih ima Zveza prvo vknjižbo in je iste morala prevzeti. Poročal sem na seji celokupnega gl. odbora dne 22. avgusta, da se legalni stroški znižajo in sem tudi delno dosegel. Prišel sem pa radi tega priporočila v nemilost legalnega zastopnika Zveze. Prej kot sem podvzel ta korak, sem iskal informacij glede cen za tako legalno delo.

Zatorej je moje priporočilo delegaciji osme redne konvencije, da legalni zastopnik in svetovalec ne bo član bodočega gl. odbora, da se bodo bodoči gl. odborniki lahko svobodno izražali, brez da bi se komu zamerili, kadar se bo šlo za korist Zveze. Upam, da to priporočilo delegacija vzame v poštev.

Posojila v gotovini na certifikate: Moje priporočilo delegaciji je, da osma redna konvencija sprejme sklep, da Zveza posojuje na certifikate članom, kateri imajo njih posojilno vrednost nad 200 dolarjev, in da so v resnici potrebni. Po večini naših ustanoviteljev se nahaja v tej svetovni depresiji v slabih finančnih razmerah, zakar bi našim ustanovnikom tak sklep zelo dobro došel. Ko so bili mladi, so ves svoj čas porabili edino za napredek Zveze in sedaj se pa nahajajo v zelo slabih finančnih razmerah.

Dalje priporočam, da društveni tajniki (ce) izdelajo na vsakega polleta poročilo, koliko so prejeli iz gl. urada Zveze in koliko so vplačali. S tem bi bila ena močna kontrola med društvi in Zvezo. Tako poročila bi moral gl. nadzorni odbor pregledati in primerjati, ako se številke vjemajo s knjigo v gl. uradu. Vse te forme preskrbi gl. urad.

Priporočam tudi, da se zanesne v pravila, da gl. tajnik ali blagajnik ne izda nobenega čeka nobenemu posamezniku v uradu. Vsa izplačila morajo biti izplačana potom društvenih tajnikov. S tem bi društveni tajniki imeli popolno kontrolo koliko so prejeli in vplačali v Zvezo. Kar bi se pa iz gl. urada naravnost v staro domovino ali kam drugam pošiljalo, mora gl. tajnik obvestiti društvenega tajnika, da bo njemu mogoče vknjižiti taka izplačila.

Nadaljnje priporočilo tej konvenciji je, da se gl. odbor pomnoži in sicer v toliko, da bi vse večje naselbine imele po enega gl. podpredsednika, kar bi znašalo 6 podpredsednikov, ostali odbor pa naj ostane kot sedaj.

Seje celokupnega odbora naj se bi vršile na vsake tri mesece enkrat. Seje izvrševalnega odbora naj se pa vrše mesečno. Izvrševalni odbor naj bi sestojal iz sledečih gl. odbornikov: Predsednik, 1. podpredsednik, tajnik, blagajnik, zapisnikar, zdravnik in predsedniki ostalih odborov.

S tem zaključujem svoje poročilo osmi redni konvenciji S. D. Z. Na vsa vprašanja sem pa pripravljen odgovarjati.

Frank Kačar, bivši predsednik nadzornega odbora.

Vprašanje; Kaj znači pripomba preds. nadz. odbora, brata Kačarja, da ni hotel glavni odbor upoštevati gl. nadzor. odbora.

Po prejšnjemu predsedniku gl. nadzor. odbora bratu Kačarju je pojasnjeno, da tukaj se ima v mislih prejšnjega glavnega tajnika in pa vrhovnega zdravnika, ki ni reviziji predložil svojih zapiskov.

Vrhovni zdravnik pojasnjuje, da se ga ni tozadevno pozvalo, da prinese svoje zapiske na razpolago, ki bi drage volje storil, če bi se ga nato opozorilo. Držal sem se prešnje navade in nisem vedel, kaj kdo želi.

POROČILO PREDSEDNICE NADZORNEGA ODBORA OZIROMA PREJŠNJE DRUGE NADZORNICE

Spoštovana delegacija:

Hitro so minula tri leta od zadnje konvencije. Bila so res tri leta polna skušenj, skrbi in dela, mnogo več kot sem mislila, ko sem prevzela urad nadzornice. Takrat sem razumela po poročilih prejšnjih nadzornikov, da je to lahka stvar, in zato sem delo prevzela. Ampak nadzorovati knjige krajevnega društva ali pa knjige cele organizacije, je vse kaj drugega.

Pri vsem tem smo bili večinoma novinci in nikakor vajeni takega posla. Začeli smo se šele učiti. Radi tega bi bilo dobro upeljati tak sistem, da bi en star nadzornik ostal vsaj eno leto po konvenciji z novimi nadzorniki in jim s tem olajšal delo.

Bila sem navzoča pri vseh revizijah knjig, razven zadnje, katere se nisem mogla udeležiti, kakor tudi nekaj odborovih sej ne radi bolezni. Račune ste vsi čitali v glasilu, in tudi glavni tajnik jih je podal v svojem poročilu, torej ne bom tega še podrobno navajala. Vse drugo, kar se je pripetilo za časa mojega termina kot nadzornica ste tudi lahko čitali in ne bom še posebej razlagala.

Naredili smo napake, kakor jih bodo še drugi, ki za nami pridejo. Toda napake niso bile narejene namenoma, pač pa radi nevednosti. Skušnje smo dobili, katere bodo v bodoče koristile Slovenski Dobrodelni Zvezi, kakor tudi drugim organizacijam. Obžalujem, ker je vsa zadeva povzročila toliko razburjenja med članstvom. Ampak priporočam, da pozabimo in delujmo, da se kaj takega več ne pripeti.

Delujmo skupno naprej za dobrobit in napredek naše Zveze. Imam mnogo sugestij in priporočil, o katerih se bom oglasila pri pravilih in na vsako vprašanje sem pripravljena odgovoriti, kolikor mi je o dotični stvari znano. Poročila kot predsednica nadzornega odbora nimam posebnega, ker sem takoj po izvolitvi zbolela. Sedaj hranim varnostne bonde, kakor Zvezina pravila to predpisujejo. Upam in želim, da bo ta konvencija zborovala v najlepši harmoniji, ker le tako nam je mogoče priti do uspeha in napredka pri Zvezi.

CECILIJA BRODNIK.

Gl. predsednici nadz. odbora, ki je zasedla izpraznjeno mesto po odstopu brata Kačarja, ji delegacija izreka popolno zaupanje še posebej, ker je bila ona tista, ki je prva iznašla vso poneverbo in dala povod drugim uspešnim preiskavam.

(Dalje prihodnjič.)

Vabilo

Mr. in Mrs. J. J. Kern, 1273 E. 55th St., prijazno vabita vse prijatelje in znance na veselo domačo zabavo, ki se vrši v soboto, 17. novembra. Se prav vljudno priporočata za obilen obisk.

Mr. in Mrs. J. J. Kern
1273 E. 55th St.

POZOR!

Predno kupite pohištvo, si gotovo ogledajte našo popolno zalogo v obeh trgovinah. Primerjajte cene in blago.

A. Grdina & Sons
Henderson 2088
6019 St. Clair Ave.
15301 Waterloo Rd.

Neighbor Window Cleaning

SLOVENSKO PODJETJE
Čistimo okna, stropce, les, stenski papir v stanovanjih ali trgovinah
Najnižje cene
1372 Marquette Rd.
EIndicott 4733

Priporočilo!

Za popravilo na strehah, zlebovih ali furnezih ter sploh vsa kleparska dela, ravno tako vse priprave za točenje pive, se toplo priporočam. Točna postrežba, zmerne cene.

Complete Sheet Metal Works
J. F. DOLINAR
6925 St. Clair Ave.
Henderson 4736

5c KOZAREC

Izvrstnega piva se dobi v slaščičarni MARY KUSHLAN
VZAMETE PIVO LAHKO NA DOM V STEKLENIH ALI V PELCI
6415 St. Clair Ave. S. N. Dom

TREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
Imamo v polni zalogi. Pošiljamo tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

Grozdje mošt sodi

Vsem starim in novim odjemalcem naznanjam, da sem že začel stiskati sladko grozdje. Letos bo tak, kot že dolgo ne. Naročite pri meni grozdje, mošt in tudi dobre sode dobite. Za pošteno blago se toplo priporočam

Anton Baraga

15322 Waterloo Rd.

SEDAJ JE ČAS POSLATI

POŠILJKE ZA PRAZNIKE

o Evropo

Mi pošljemo denar v vsak del sveta varno in hitro, po pošti, kablu ali radiu.

Cleveland Trust

Člani Federalnega rezervnega sistema
Udobne podružnice
po vsem greater Clevelandu

Najvarnejši prostor na mestnih ulicah

POSEBNO v zimskem vremenu je ulična železnica najvarnejši prostor na mestnih ulicah. Ulična kara ne drsi. Ker je močna, težka zgradba, ni dana na milost vsakemu neveščemu in neodgovornemu motoristu. V škandaloznem številu prometnih smrti v Clevelandu, ni bil niti en potnik ulične železnice vključen.

Varnost prevoznje na ulični železnici v tem vremenu bi se morala dati vsakemu šolskemu otroku. Otroci so brezskrbni—nepravilna stopnja v hitro idočih promet lahko pripelje do težke nesreče ali še hujšega.

S tedenskimi passji in posebnimi šolskimi privilegijami, Clevelandčani lahko uživajo varnost javne transportacije po nižjih cenah kot sploh kdaj poprej.

The Cleveland Railway Co.

Vabilo na opereto "DARINKO"

Slovenske Pevsko Podporno Samostojno društvo "CVET" katero priredi
V NEDELJO, DNE 18. NOVEMBRA, 1934
v Slovenski Delavski Dvorani na 10814 Prince Avenue

Začetek točno ob 3. uri pop. — Med dejanji in za ples igra godba "Beacon Melody Pilots"—Občinstvo je vljudno vabljeno na poset.

ODBOR